

Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie
według stanu na 31.12.2023 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank Spółdzielczy w Tarnogrodzie jest prawnym następcą powołanego w dniu 01 lipca 1908r. Tarnogrodzkiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego. Od dnia 22 marca 2002 roku Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A w Warszawie. Siedziba Banku mieści się w Tarnogrodzie przy ul. Partyzantów 9.

Bank wpisany jest do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin –Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000072735 nadanym w dniu 09 stycznia 2002 roku.

Bankowi nadano w dniu 5 sierpnia 2001 roku numer statystyczny REGON: 000500582.

Bank Spółdzielczy w Tarnogrodzie działa na terenie: województwa lubelskiego, jak również na terenie powiatów sąsiadujących tj.: leżajskiego, niżańskiego, przeworskiego i lubaczowskiego. Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawową strukturę organizacyjną w Banku Spółdzielczym w Tarnogrodzie tworzą: Centrala w Tarnogrodzie i Oddział w Potoku Górnym. Siedzibą Banku Spółdzielczego jest miasto Tarnogród.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank nasz zrzeszał 1 287 osób fizycznych. Statutowa kwota udziału wynosi 100 zł. Przeciętna kwota udziału na koniec roku wynosiła 356 zł. a najwyższa kwota udziału wyniosła 2 200 zł. Wpłacony fundusz udziałowy stanowił kwotę 458 800,00 zł.

Udziały zadeklarowane a nie wpłacone w Banku nie występują.

Liczba pracowników w przeliczeniu na pełny etat według stanu na 31 grudnia 2023r. wynosiła 23 etaty. Rada Nadzorcza Banku odbyła w 2023r. łącznie 4 posiedzenia.

Bank osiągnął w 2023 r. obrót (rozumiany jako kwota przychodów otrzymanych i należnych) – zgodnie z zatwierdzonym sprawozdaniem finansowym – w wysokości 14 317 tys. zł.

Bank wykazał zysk brutto (przed opodatkowaniem) w kwocie 6 348 tys. zł.

Podatek dochodowy wyniósł 1 314 tys. zł.

Stopa zwrotu z aktywów (ROA) według stanu na 31 grudnia 2023 r. wyniosła 2,44 %.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
-	0	-	-
-	0	-	-

II. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone komitety i komórki organizacyjne oraz pracownicy.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację o nazwie „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka”, która jest zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, zawartymi w Strategii działania Banku, Planie ekonomiczno – finansowym.

System zarządzania ryzykiem w pełni uwzględnia istotę ekspozycji Banku na ryzyko oraz obejmuje wszystkie istotne rodzaje ryzyka. Zakres systemu nie ogranicza się do podstawowych rodzajów ryzyka np. kredytowego, rynkowego, płynności, czy też ryzyka operacyjnego, lecz obejmuje również ryzyko koncentracji, braku zgodności, a także ryzyka trudnomierzalne np. utraty reputacji.

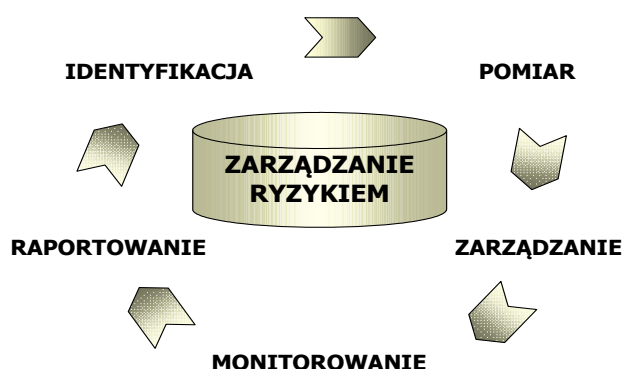
Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, nadzorowanego przez Radę Nadzorczą systemu zarządzania ryzykiem.

System zarządzania ryzykiem umożliwia podejmowanie świadomych decyzji, uwzględniających ryzyko. Decyzje podejmowane w Banku oparte są na informacjach uzyskanych na podstawie identyfikacji, pomiaru lub oceny i monitorowania ryzyka, w związku z tym istotną rolę w Banku pełni system informacji zarządczej obejmujący ryzyko.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Schemat zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Tarnogrodzie.



Ocena ryzyka dokonywana w Banku obejmuje całość hierarchii zarządzania, a także poziomy przepływ informacji między komórkami/pionami oraz wykorzystuje spójną terminologię i konsekwentną metodykę w obrębie całego Banku zapewniającą spójne rozumienie ryzyka.

System zarządzania ryzykiem w Banku podlega niezależnemu przeglądowi oraz regularnej ocenie pod

kątem tolerancji na ryzyko i gotowości do jego podejmowania, przy uwzględnieniu informacji od komórki ds. ryzyka. System zarządzania ryzykiem podlega modyfikacji w przypadku wystąpienia istotnych wydarzeń wewnętrznych i zewnętrznych, w tym np. znacznego wzrostu sumy bilansowej i przychodów, rosnącej złożoności działalności instytucji, profil ryzyka i struktury operacyjnej, ekspansji geograficznej, połączeń i przejęć oraz wprowadzanie nowych produktów lub rodzajów działalności. Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust. 1 lit. f, w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotycząca ryzyka zawarta jest w Załączniku do niniejszej Informacji.

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo odmową wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy wobec Banku. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe itp.). Na ryzyko kredytowe składają się również: ryzyko koncentracji, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

1. Identyfikacja czynników ryzyka kredytowego.
2. Ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity) – zarządzanie ryzykiem koncentracji.
3. Monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka.
4. Wdrażanie technik redukcji ryzyka.
5. Zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznych – zgodnie z zapisami Rekomendacji S).
6. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T.
7. Testy warunków skrajnych.
8. Weryfikacja przyjętych procedur.
9. Kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia.

Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.
- 2) Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych.
- 3) Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
- 4) Bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania.
- 5) Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
- 6) Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
- 7) Kontroli działalności kredytowej.
- 8) Rozdzieleniu funkcji budowy modeli statystycznych oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej. Za budowę modeli oceny zdolności kredytowej odpowiada Wiceprezes ds. handlowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- 1) Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- 2) Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- 3) Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank.
- 4) Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
- 5) Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- 6) Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a) Organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych.
 - b) Rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, poprzez wdrożenie zasady, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje.
 - c) Podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad ryzykiem kredytowym, zgodnie ze Statutem Banku sprawuje Prezes Zarządu.
 - d) Przydzieleniu nadzoru nad wdrażaniem Polityki kredytowej, w tym polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK) oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych.
 - e) Prawidłowym przepływie informacji.
 - f) Odpowiednim doborze i szkoleniu kadr.
 - g) Nadzorze nad działalnością kredytową.
 - h) Organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu.

Działania i mechanizmy służące ograniczeniu ryzyka kredytowego, które podzielić można na:

- 1) działania systemowo – organizacyjne,
- 2) działania realizacyjne,
- 3) działania kontrolne.

W zakresie działań systemowo – organizacyjnych ograniczanie ryzyka kredytowego jest wynikiem określenia odpowiedniej strategii i polityki kredytowej Banku, w szczególności przyjęcia odpowiednich procedur kredytowych (regulaminy, instrukcje, wytyczne, metodyki oceny zdolności kredytowej, inne zalecenia), a także limitowania koncentracji kredytów, ustalenia podziału kompetencji decyzyjnych. Działania kontrolne to sprawozdawczość kredytowa, monitoring, tworzenie i kontrola rezerw celowych na aktywa obciążone ryzykiem oraz kontrola poziomu limitów zaangażowania.

Rada Nadzorcza określa cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku. Natomiast podmiotami

odpowiedzialnymi za opracowanie, wdrażanie i przestrzeganie regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku są:

1. Prezes Zarządu nadzorujący ryzyko kredytowe Banku.
2. Wiceprezes Zarządu ds. handlowych nadzorujący działalność kredytową, odpowiedzialny za wdrażanie i realizację Polityki kredytowej w tym polityki zarządzania ryzykiem koncentracji, ryzykiem ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
3. Komitet Kredytowy, opiniujący ryzyko transakcji kredytowych.
4. Zespół zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny za opracowanie analiz ryzyka kredytowego prezentowanych członkom Zarządu oraz Radzie Nadzorczej, pełni funkcję jednostki ds. zarządzania ryzykiem kredytowym w obszarze identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka, oraz odpowiedzialny za opracowanie propozycji rodzajów i wysokości limitów wewnętrznych, ich okresową weryfikację.
5. Zespół ds. monitoringu kredytowego - odpowiedzialny za identyfikację ryzyka kredytobiorców ocenianych i monitorowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku.
6. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odpowiedzialne za testowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie ryzyka kredytowego.
7. Komórka audytu wewnętrznego Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia przeprowadzająca kontrolę poprawności zarządzania ryzykiem kredytowym.
8. Wszyscy pracownicy Banku zobowiązani do przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku oraz do przeprowadzania rzetelnej kontroli bieżącej.

Decyzje w odniesieniu do transakcji obciążonych wysokim ryzykiem kredytowym podejmowane są przez Zarząd Banku po zasięgnięciu opinii Komitetu Kredytowego.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:

- 1) poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
- 2) jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- 3) wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
- 4) wartość i jakość indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych,
- 5) wahania cen na rynku nieruchomości, prognozy kształtowania się rynkowych cen nieruchomości oraz ich wpływ na ryzyko kredytowe,
- 6) wpływ wahań stóp procentowych na zdolność kredytową klienta ubiegającego się o kredyt i jakość portfela ekspozycji kredytowych,
- 7) bieżącą ocenę wartości nieruchomości, w tym: rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, rodzaj hipoteki, miejsce Banku w kolejności zaspokajania się z hipoteki, prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
- 8) poziom wskaźnika LtV.

Zgodnie z zasadą dywersyfikacji zabezpieczeń Bank obok zabezpieczenia na nieruchomościach stosuje jednocześnie inne zabezpieczenia swoich wierzytelności, wymienione w Instrukcji prawnych form zabezpieczeń.

Bank monitoruje zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz weryfikuje wartość rynkową nieruchomości, stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych. Weryfikacja i monitoring prowadzone są na podstawie dokumentów przedkładanych przez kredytobiorcę oraz informacji i danych gromadzonych bezpośrednio przez pracowników Banku.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity

zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych, na podstawie raportów sporządzonych przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz. Analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i dynamika kredytów zagrożonych, wynik z tytułu rezerw celowych, wykonanie limitów czy analiza kredytów detalicznych i zabezpieczonych hipotecznie.

Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 90% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszych podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z zapisami art. 130 Ustawy Prawo bankowe oraz zgodnie z wewnętrzną procedurą, tj. Polityką i zasadami rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Tarnogrodzie.

Raport nr 1: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

Cel: przedstawienie przeglądu jakości ekspozycji resytrukturyzowanych zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014								
Zakres stosowania: wzór stosuje się do wszystkich banków spółdzielczych wdrażających Zasady								
Treść: wartość bilansowa brutto ekspozycji restrukturyzowanych oraz związana z nimi skumulowana utrata wartości, rezerwy, skumulowana zmiana wartości godziwej wskutek ryzyka kredytowego oraz otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe zgodnie z zakresem konsolidacji regulacyjnej zgodnie z częścią pierwszą tytułu II rozdział 2 CRR.								
Częstotliwość: raz w roku								
Format: stały								
Opis towarzyszący: banki powinny wyjaśnić czynniki powodujące wszelkie istotne zmiany kwot w stosunku do poprzedniego okresu objętego ujawnieniem								
	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym za zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
			w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania					
1. Kredyty i zaliczki	128 896	0			116 006	0		
2. banki centralne								
3. instytucje rządowe								
4. instytucje kredytowe								
5. inne instytucje finansowe								
6. przedsiębiorstwa niefinansowe	128 896	0			116 006	0		
7. gospodarstwa domowe	0	0			0	0		
8. Dłużne papiery wartościowe								
9. Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10. Łącznie	128 896	0			116 006	0		

Raport nr 2: Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

Cel : przedstawienie przeglądu jakości kredytowej ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014
Zakres stosowania : wzór stosuje się do banków spółdzielczych
Treść : wartość bilansowa brutto ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych zgodnie z zakresem konsolidacji regulacyjnej zgodnej z częścią pierwszą tytułu II rozdział 2 CRR
Częstotliwość : raz w roku
Format : stały
Opis towarzyszący : banki powinny wyjaśnić czynniki powodujące wszelkie istotne zmiany kwot w stosunku do poprzedniego okresu objętego ujawnieniem. Banki powinny ujawniać wskaźnik NPL brutto obliczony następująco: wielkość z kolumny "d" wiersz "1" dzieli się przez sumę wielkości w kolumnie "d" wiersz "1" oraz w kolumnie "a" wiersz "1".

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane								
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane dni ≤ 30	Przeterminowane >30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7 lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1 Kredyty i zaliczki	111 388 875	111 388 875	0	1 804 689	903 960	1 955	0	898 774	0			1 804 688	
2 Banki centralne													
3 Instytucje rządowe	20 811 055	20 811 055		0		0						0	
4 Instytucje kredytowe	24 451 958	24 451 958											
5 Inne instytucje finansowe	104 807	104 807											
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	7 151 050	7 151 050		128 896	128 896	0						128 896	
7 w tym MSP	7 151 050	7 151 050		128 896	128 896	0						128 896	
8 Gospodarstwa domowe	58 870 005	58 870 005	0	1 675 793	775 064	1 955	0	898 774	0			1 675 792	
9 Dłużne papiery wartościowe	81 616 189	81 616 189											
10 Banki centralne	59 961 874	59 961 874											
11 Instytucje rządowe	18 115 487	18 115 487											
12 Instytucje kredytowe	3 538 828	3 538 828											
13 Inne instytucje finansowe													
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0											
15 Ekspozycje pozabilansowe													
16 Banki centralne													
17 Instytucje rządowe													
18 Instytucje kredytowe													
19 Inne instytucje finansowe													
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe													
21 Gospodarstwa domowe													
22 Łącznie	193 005 064	193 005 064	0	1 804 689	903 960	1 955	0	898 774	0			1 804 688	

Raport nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Cel: przedstawienie przeglądu jakości kredytowej ekspozycji nieobsługiwanymi i związanej z nimi utraty wartości, rezerw i korekt wyceny według klas portfeli i ekspozycji.
Zakres stosowania: wzór stosuje się do wszystkich banków spółdzielczych wdrażających Zasady
Treść: wartość bilansowa brutto ekspozycji restrukturyzowanych oraz związanych z nimi skumulowana utrata wartości, rezerwy, skumulowana zmiana wartości godziwej wskutek ryzyka kredytowego oraz otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe zgodnie z zakresem konsolidacji regulacyjnej zgodnie z częścią pierwszą tytułu II rozdział 2 CRR.
Częstotliwość: raz w roku
Format: stały
Opis towarzyszący: banki powinny wyjaśnić czynniki powodujące wszelkie istotne zmiany kwot w stosunku do poprzedniego okresu objętego ujawnieniem

	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanymi
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3				
1 Kredyty i zaliczki	111 388 875			1 804 689						1 539 152					265 537
2 Banki centralne															
3 Instytucje rządowe	20 811 055			0						0					
4 Instytucje kredytowe	24 451 958														
5 Inne instytucje finansowe	104 807														
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	7 151 050			128 896						116 006					12 890
7 w tym MSP	7 151 050			128 896						116 006					12 890
8 Gospodarstwa domowe	58 870 005			1 675 793						1 423 146					252 647
9 Dłużne papiery wartościowe	81 616 189														
10 Banki centralne	59 961 874														
11 Instytucje rządowe	18 115 487														
12 Instytucje kredytowe	3 538 828														
13 Inne instytucje finansowe															
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe	0														
15 Ekspozycje pozabilansowe	2 351 593														
16 Banki centralne															
17 Instytucje rządowe															
18 Instytucje kredytowe															
19 Inne instytucje finansowe															
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe															
21 Gospodarstwa domowe															
22 Łącznie	195 356 657			1 804 689						1 539 152					265 537

Załącznik nr 4 do "Zasad dotyczących zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi) w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS"

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

Cel: przedstawienie przeglądu aktywów przejętych w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi.
Zakres stosowania: wzór stosuje się do wszystkich banków spółdzielczych wdrażających Zasady
Treść: informacje o instrumentach, które umorzono w zamian za zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i o wartości zabezpieczenia uzyskanego przez przejęcie
Częstotliwość: raz w roku
Format: stały
Opis towarzyszący: banki powinny wyjaśnić czynniki powodujące wszelkie istotne zmiany kwot w stosunku do poprzedniego okresu objętego ujawnieniem

	a	b
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1 Rzeczowe aktywa trwałe		
2 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3 Nieruchomości mieszkalne		
4 Nieruchomości komercyjne		
5 Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)		
6 Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7 Pozostałe		
8 Łącznie		

2.2. Ryzyko płynności.

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:

- wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych norm płynności,
 - a) bieżące zarządzanie płynnością,
 - b) sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- pomiar i analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów,
- reakcja na zagrożenia dla utrzymania płynności, uruchomienie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
- kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- płynność natychmiastowa - w okresie najbliższego dnia,
- płynność bieżąca – w okresie do 7 dni,
- płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- płynność średniookresowa – w okresie do 12 miesięcy,
- płynność długookresowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Cele szczegółowe zawarte są w Polityce zarządzania ryzykiem płynności oraz w Planie ekonomiczno-finansowym, stanowiącym uszczegółwienie Strategii.

Odpowiednia struktura aktywów:

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów:

- a) płynności,
- b) bezpieczeństwa,
- c) rentowności.

Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Bank bada strukturę pasywów długoterminowych powiązaną ze strukturą aktywów długoterminowych

i ustala limity zaangażowania w aktywa długoterminowe.

Budowa stabilnej bazy depozytowej:

Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów przyjętych od klientów Banku, gdzie głównym źródłem finansowania aktywów są depozyty podmiotów niefinansowych, ludności i budżetu. Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak aby Bank mógł otwierać, po stronie aktywnej, pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności. Zarządzanie bazą depozytową Banku poprzez przyjęty limit koncentracji zakłada ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Bank bada zachowania rynku, w tym poziom cen w celu utrzymania konkurencyjnej oferty.

Bank prowadzi aktywną politykę cenową (polityka stóp procentowych) zapewniającą pozyskanie depozytów. Bank prowadzi działania marketingowe (w tym działania inicjowane w ramach Zrzeszenia) opisane w Strategii działania oraz w Założeniach do planu, mające na celu zwiększanie bazy depozytowej.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Bank może regulować swoją płynność płatniczą poprzez wykorzystywanie szeregu instrumentów oferowanych przez Bank Zrzeszający. Po stronie aktywnej są to przede wszystkim rachunki bieżące i lokaty terminowe, które charakteryzują się wysoką płynnością. Po stronie pasywnej jest to kredyt w rachunku bieżącym, lokaty płynnościowe oraz inne kredyty celowe oferowane przez Bank Zrzeszający. Płynne finansowanie swoich klientów Bank może prowadzić poprzez system współfinansowania konsorcjalnego z Bankiem Zrzeszającym.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w BPS S.A. umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie),
- codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych i łatwo zbywalnych papierów wartościowych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- comiesięczną analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności,
- kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów,
- analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

Rada Nadzorcza jako organ sprawujący nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku, zatwierdzający strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności, zatwierdzający maksymalny poziom ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku, poprzez zatwierdzenie odpowiednich limitów alokacji kapitału wewnętrznego na zabezpieczenie strat z tytułu ryzyka

płynności.

Pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności podejmowanym przez Bank. **Zarząd** - odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur), oraz za realizację Planu Strategicznego, Planu Ekonomiczno - Finansowego Banku w zakresie ryzyka płynności, a także sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem.

Główny księgowy jako Komórka zarządzająca – realizująca funkcję zarządzania płynnością zgodnie z Artykułem 417 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013, wykonuje zadania związane z utrzymywaniem krótko-, średnio- i długookresowej płynności Banku, a także z utrzymywaniem płynności przez optymalne zarządzanie środkami Banku, w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania, odpowiada również za codzienne wyznaczanie nadzorczych norm płynności i ich dokumentowanie.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz jako Komórka monitorująca – ma za zadanie głównie pomiar ryzyka płynności, monitorowanie wskaźników ryzyka płynności i odpowiednich limitów, w tym nadzorczych norm płynności, opracowywanie propozycji limitów dla ryzyka płynności, opracowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykiem, sporządzanie okresowych sprawozdań z dokonanego pomiaru ryzyka płynności i przedkładanie ich właściwym organom i komitetom Banku,

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Tryb obiegu informacji i współpracy poszczególnych jednostek/komórek organizacyjnych Banku w ramach systemu zarządzania płynnością uwzględnia: organy kierownicze oraz nadzorcze Banku, a także komórki pełniące funkcje operacyjne oraz kontrolne. Raporty o ekspozycji Banku na ryzyko płynności przedstawiane są Zarządowi w okresach miesięcznych, Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Monitorowanie dziennego stanu środków na rachunku bieżącym prowadzonym w BPS S.A. dokonywane jest przez pracownika pionu finansowo-księgowego, który przedkłada stosowne propozycje alokacji środków uwzględniające stan i przepływy pieniężne na ww. rachunku oraz planowane i prognozowane wpływy i wypływy na każdy dzień roboczy.

Testy warunków skrajnych sporządzane są każdego miesiąca, a testy scenariuszowe co najmniej raz do roku w celu identyfikacji i określeniu ilościowej ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe, analizy możliwego wpływu tych napięć na przepływy pieniężne, pozycję płynnościową Banku. Częstotliwość dokonywania testów powinna być zwiększana w szczególnych okolicznościach, takich jak niestabilne warunki rynkowe czy też na żądanie KNF. Testy warunków skrajnych składają się z analiz scenariuszowych, obejmujących analizy wrażliwości wielu czynników objętych scenariuszem.

W celu identyfikacji i analizy czynników, które mogą znacząco oddziaływać na profil płynnościowy, Bank bada wpływ zmiany kluczowych założeń dotyczących płynności na rezultaty analiz scenariuszowych – obejmuje to np. założenia dotyczące wielkości zakładanych przepływów, np. terminów, zachowań klientów objętych urealnieniem luki.

Scenariusze warunków skrajnych są konstruowane i testowane w trzech podstawowych wariantach ze względu na charakter sytuacji kryzysowej:

- a) wariant wewnętrzny,
- b) wariant systemowy,
- c) wariant będący połączeniem obu wariantów.

W ramach każdego wariantu jest analizowane wiele scenariuszy o różnych założeniach, przynajmniej:

- 1) dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym
- 2) mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie.

Przyjmowane założenia powinny być zgodne z założeniami scenariuszy dla innych rodzajów ryzyka. Wybór scenariuszy i ocena adekwatności założeń są udokumentowane.

Rezultaty testów warunków skrajnych służą:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku na ryzyko płynności,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka płynności,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności, określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w celu budowania zdolności do kompensacji niedoborów płynności,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem płynności, w zakresie wykorzystania wyników do kształtowania nadwyżki płynności,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych, w szczególności w zakresie nadwyżki płynności,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Scenariusze warunków skrajnych podlegają przeglądom co najmniej raz w roku lub z większą częstotliwością w sytuacji zmian warunków rynkowych lub biznesowych, aby zapewnić odpowiednią dla danego Banku specyfikację i stopień dotkliwości. Przeglądy uwzględniają zmiany warunków rynkowych, charakter, skalę i rozmiar działalności lub złożoności modelu biznesowego oraz profil ryzyka banku, a także faktyczne doświadczenia banku w zakresie przewyższania warunków skrajnych.

Osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem płynności przygotowuje projekt planu awaryjnego płynności, który precyzyjnie określa strategię i tryb postępowania w przypadku niedoborów płynności w sytuacjach awaryjnych. Plan sporządzony jest w formie pisemnej i zatwierdzony przez Zarząd.

Plan określa:

- a. działania będące odpowiedzią na poważne zakłócenia w zdolności Banku do terminowego finansowania niektórych lub wszystkich rodzajów działalności po uzasadnionych kosztach,
- b. zdywersyfikowany zestaw dostępnych źródeł finansowania wraz z szacunkami wielkości środków, tak aby mieć przegląd potencjalnie dostępnych narzędzi w sytuacji awaryjnej,
- c. hierarchizację ważności procedur określających szczegółowo kiedy i w jaki sposób każde z działań powinno być uruchomione,
- d. czas potrzebny na pozyskanie dodatkowych środków z każdego ze źródeł awaryjnych.

Plan odnosi się do różnych horyzontów czasowych, obejmując również perspektywę płynności śróddziennej.

Scenariusze planu awaryjnego:

- a) obejmują poważne zakłócenia płynności mające charakter:
 - wewnętrzny,
 - systemowy,
 - będący połączeniem obu wyżej wymienionych scenariuszy.
- b) są spójne ze scenariuszami testów warunków skrajnych,

Plan awaryjny płynności jednoznacznie i precyzyjnie określa obowiązki i odpowiedzialności, w tym upoważnienie do uruchomienia planu, proces podejmowania decyzji, czas, w jakim należy podejmować poszczególne działania, oraz które problemy powinny być przekazane zgodnie ze ścieżką podejmowania decyzji w zakresie posiadanych upoważnień.

Plan awaryjny płynności zapewnia skuteczną wewnętrzną koordynację i komunikację pomiędzy różnymi komórkami organizacyjnymi i lokalizacjami Banku, m.in. poprzez dostarczanie aktualnej,

precyzyjnej i spójnej informacji, a także skuteczny sposób komunikowania się z podmiotami zewnętrznymi, których działania mogą istotnie wpłynąć na pozycję płynności Banku i mogą różnić się w zależności od źródła problemu. Komunikaty powinny zawierać spójną, precyzyjną i jednoznaczną informację przekazywaną w czasie występowania warunków skrajnych, mającą na celu uspokojenie otoczenia Banku i zapewnienie, że Bank panuje nad sytuacją. Plan awaryjny również określa sposób i czas, w jakim należy przekazywać informacje. Plany awaryjne płynności są przeglądane i testowane co najmniej raz w roku lub z większą częstotliwością w sytuacji zmian warunków rynkowych lub biznesowych i aktualizowane w oparciu o rezultaty testów warunków skrajnych, po zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą, w celu zapewnienia ich skuteczności i operacyjnej wykonalności.

Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego, / Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego // Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum):

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	56 012

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	160	105%
Wskaźnik LCR	653	105%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	77 064	68 030	66 798	81 976
Wypływy środków pieniężnych netto	9 241	9 043	10 172	12 529
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	834	752	657	653

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

w tys.

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka	52	-4 185	1 296
Luka skumulowana	61 583	57 398	58 694

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania)

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	3 000 000.00	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	-	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	-	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez ograniczanie depozytów dużych deponentów, różne terminy wymagalności depozytów, różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczenia poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostanie zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznaných linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

2.3. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej to możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na wyniki oraz na fundusze własne Banku.

W Banku Spółdzielczym w Banku Spółdzielczym w Tarnogrodzie występują następujące podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych instrumentów; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),

Ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania;; ryzyko bazowe związane jest również z ograniczonymi możliwościami zmiany oprocentowania poszczególnych aktywów i pasywów, z uwagi na niski poziom zastosowanych stóp procentowych; ryzyko bazowe wzmocnione jest poprzez stosowane przez Bank mnożniki (wskaźniki) określające relację zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w stosunku do zmiany stawek bazowych,

Ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy instytucja lub jej klient może zmienić poziom i terminy swoich przepływów pieniężnych, a konkretnie ryzyko wynikające z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne), oraz ryzyko wynikające z domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta).

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego (wynik odsetkowy i wynik operacji finansowych/fundusz z aktualizacji wyceny) oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki dla działalności złotowej w ramach limitów przyjętych w instrukcji i polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w Uchwale i Rekomendacji KNF. Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnego ryzyka wyniku odsetkowego.

System limitów pozwala na kontrolę ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Wyznacza się następujące rodzaje limitów, m.in.:

- 1) limity niedopasowania (luki) w przedziałach przeszacowania,
- 2) limity na zmianę wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego, przy założeniu szokowej zmiany stóp procentowych,
- 3) limity na zmianę wartości ekonomicznej banku, przy założeniach TWS,

- 4) limit strat z tytułu ryzyka opcji klienta,
- 5) limity minimalnej rozpiętości pomiędzy marżą odsetkową i marżą graniczną.

Jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie w Banku ryzykiem stopy procentowej są:

- 1) Zarząd,
- 3) Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
- 4) Audyt wewnętrzny – przeprowadzany przez Departament Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony,
- 5) pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku w ramach przypisanych zadań.

2.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, w tym systemów informatycznych, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne, nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wdrażany według postanowień Rekomendacji M, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest zapewnienie bezpiecznego przebiegu wszystkich procesów biznesowych w Banku poprzez:

1. Identyfikację ryzyka operacyjnego w określonych obszarach działania Banku.
2. Utworzenie bazy danych w celu gromadzenia informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego i stratach powstających w wyniku zakłóceń w działalności Banku.
3. Monitorowanie i raportowanie incydentów o których mowa w pkt 2.
4. Tworzenie mapy ryzyka w celu określenia działań zmierzających do zmniejszenia skutków ryzyka operacyjnego.
5. Wykorzystanie mapy ryzyka operacyjnego w opracowaniu m.in. „Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym”, „Polityki kadrowej”,
6. Kontrolę i ocenę procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku.
7. Ograniczanie skutków ryzyka operacyjnego.
8. Gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego mających miejsce w najbliższym otoczeniu Banku oraz w miarę możliwości o sposobach pokrycia strat ww. zdarzeń i podjętych działaniach mitygujących.

Kompetencje komórek w procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem operacyjnym:

1. Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz prawidłowością funkcjonowania procesu zarządzania tym ryzykiem (poprzez zatwierdzanie dokumentów strategicznych).
2. Zarząd Banku – zapewnia zasoby niezbędne do prawidłowej realizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (organizację struktury, etaty, narzędzia informatyczne) oraz przyjmuje strategię i polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, a także zatwierdza regulaminy organizacyjne i instrukcje.
3. Zespół zarządzania ryzykami i analiz - wyznaczona komórka organizacyjna Banku, zajmująca się monitorowaniem i analizą między innymi ryzyka operacyjnego oraz ryzyka braku zgodności.
4. Jednostki i komórki organizacyjne Banku – uczestniczą w procesie ewidencjonowania danych dotyczących zdarzeń operacyjnych oraz dostarczają dane do wyliczania KRI.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante (straty potencjalne) poprzez samoocenę ryzyka oraz ex post (straty rzeczywiste) poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych.

Poziom rzeczywistego ryzyka operacyjnego jest mierzony za pomocą Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI), przy czym definicje wskaźników podlegają modyfikacjom zgodnie ze zmianami profilu ryzyka operacyjnego Banku.

Określono poziomy graniczne (limity) poziomów ryzyka operacyjnego: potencjalnego oraz rzeczywistego - wyrażonego za pomocą wartości KRI.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Informacja ta zawiera:

- analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych,
- analizę wartości Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego.

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023 r.:

Rodzaje zdarzeń ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto w tys. zł	w transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank (w tys. zł)
1. Oszustwa zewnętrzne,	0	-	0
2. Oszustwa wewnętrzne,	0	-	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu	0	-	0
4. Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	0	-	0
5. Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	0	-	0
6. Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	15.91	systematyczne przeglądy techniczne	15.66
7. Wykonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	0.81	kontrola na drugą rękę	0.05

W roku 2023 nie stwierdzono **istotnych** zdarzeń ryzyka operacyjnego.

2.5. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności należy rozumieć jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

Wszelkie działania Banku lub pracowników naruszające przepisy prawa lub standardy rynkowe, brak przestrzegania regulacji wewnętrznych prowadzący do naruszenia prawa lub standardów rynkowych,

mogą prowadzić do naruszenia wizerunku Banku jako instytucji wiarygodnej i uwzględniającej w swych działaniach zasady legalności i etycznego postępowania, mogą spowodować negatywne skutki:

- 1) finansowe w postaci kar, zasądzonych odszkodowań skutkujące bezpośrednią stratą finansową,
- 2) niefinansowe – w postaci utraty reputacji lub osłabienia wizerunku Banku o sile oddziaływania dużo bardziej dotkliwej niż bezpośrednie straty finansowe.

W celu zapobiegania ryzyku braku zgodności Bank wdraża odpowiednią organizację zarządzania ryzykiem obejmującą:

- 1) jasną strukturę organizacyjną z dobrze określonymi, przejrzystymi i spójnymi zakresami odpowiedzialności,
- 2) procedury służące identyfikacji ryzyka braku zgodności, na które Bank jest lub może być narażony,
- 3) procedury zarządzania tym ryzykiem, jego monitorowania i raportowania
- 4) oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej obejmujące procedury, które powinny być zgodne z zasadami należytego i skutecznego zarządzaniem ryzykiem, a także są zgodne z zasadą proporcjonalności.

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą zgodnie z określonymi zadaniami:

- 1) Zarząd,
- 2) Prezes Zarządu,
- 3) komórka ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
- 4) kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku,
- 5) pracownicy.

Działania służące realizacji Polityki zgodności, zgodne z zasadami ładu organizacyjnego polegają na:

- 1) formalizacji i realizacji procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku zaakceptowanymi przez Zarząd i zgodnymi z zapisami niniejszej Polityki,
- 2) tworzeniu i podtrzymaniu odpowiedniego środowiska zarządzania ryzykiem.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację – poprzez analizę przepisów prawa - na podstawie informacji wewnętrznych i zewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, a także zgłoszonych informacji o naruszaniu przepisów, pozwalającą na wstępne zlokalizowanie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie,
- 2) ocenę ryzyka – poprzez pomiar lub szacowanie,
- 3) kontrolę ryzyka - projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności
- 4) monitorowanie – wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 5) raportowanie - na temat ryzyka braku zgodności – do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Regulacje wewnętrzne podlegają regularnej weryfikacji, w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku, a także otoczenia gospodarczego, prawnego i regulacyjnego, w którym Bank działa.

2.6. Ryzyko walutowe

Bank zdefiniował ryzyko walutowe jako ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzenie 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku. Sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem walutowym zostały wprowadzone w formie pisemnej w Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym.

Organizacja zarządzania ryzykiem

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany na trzech niezależnych poziomach:

1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

2) poziom drugi (druga linia obrony) – którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, a także działalność komórki ds. zgodności,

3) trzecia linia obrony – którą stanowi działalność audytu wewnętrznego.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych. W przypadku uczestniczenia Banku w systemie ochrony mechanizmy kontrolne na trzecim poziomie oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania stosuje SSOZ.

Niezależność działalności poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem w działalności operacyjnej, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,

2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, lub niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych, jest niezależne od działalności pierwszej i drugiej linii obrony.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Komitet kredytowy,
4. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz,
5. Analityk Kredytowy,
6. Zespół monitoringu,
7. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
8. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
9. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Strategie, polityki, procedury i plany,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,
4. Proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

System informacji zarządczej

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej, zwany dalej SIZ, opiera się na następujących założeniach:

- 1) Informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy statutowe,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, które będą podlegać bezpośredniej kontroli Zarządu,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu min. o badania biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.
- 7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach audytu wewnętrznego.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
 - a) Wykonanie planu ekonomiczno-finansowego (w tym przez poszczególne jednostki i komórki organizacyjne),
 - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - c) strukturę przychodów i kosztów,
 - d) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - e) uzyskanie wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizacji zadań wynikających w regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu Banku.

W realizacji systemu informacji zarządczej uczestniczą następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Komitet Audytu,
- 3) Zarząd,
- 4) Wiceprezes Główny Księgowy,
- 5) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych,
- 6) Zespół zarządzania ryzykami i analiz,
- 7) Zespół monitoringu kredytowego,
- 8) Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,

- 9) Inspektor Ochrony Danych Osobowych (IODO),
 - 10) Administrator Bezpieczeństwa Informacji (ABI),
 - 11) Administrator Systemów Informatycznych (ASI),
 - 12) Koordynator „pralni”,
 - 13) Komórka wiodąca w zakresie reklamacji.
1. Bieżącą analizę poziomu ryzyka bankowego dokonuje Zespół zarządzania ryzykami i analiz.
 2. Załączniki do Instrukcji sporządzania informacji zarządczej zawierają zakres, terminy i częstotliwość przekazywanych informacji oraz ich odbiorców.

III. Fundusze własne		
1. Budowa funduszy własnych		
Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	458
2	Zyski zatrzymane	
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	22 388
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	3 040
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	25 885
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-19
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	

23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-19
29	Kapitał podstawowy Tier I	25 867
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	25 867
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	1 095
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 095
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	
58	Kapitał Tier II	1 095
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	26 962

60	Aktywa ważone ryzykiem razem	87 792
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	29.53
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	29.53
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	30.78
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	2 190
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2 190
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego w oparciu o metodę de minimis,
- d) Koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 90 %.

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 25,92 %.

W 2023 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem, z podziałem na ekspozycje bilansowe i pozabilansowe

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	719	57
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	6 838	547
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	4	0
ekspozycje wobec instytucji	52	4
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	37 155	2 972
ekspozycje detaliczne	14 849	1 188
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach		
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	721	57
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	5 269	421
ekspozycje kapitałowe	5 023	402
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem		
inne pozycje	5 839	467
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		6 117

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	6 117
• operacyjne	890
• walutowe	-
RAZEM	7 007

V. Polityka wynagradzania

Polityka wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku jest zamieszczana na stronie internetowej Banku. Ilość posiedzeń Rady Nadzorczej, która sprawuje nadzór nad Polityką wynagrodzeń w 2023r. wynosiła 4.

VI. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe

W procesie oceny odpowiedniości kolegialnej bada się wymogi odpowiedniości całego składu odpowiednio Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu oraz Zarządu w celu sprawdzenia czy indywidualne kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie poszczególnych członków organu dopełniają się w taki sposób, że zapewniony jest odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem (w przypadku Zarządu), lub poziom nadzoru nad zarządzaniem Bankiem (w przypadku Rady Nadzorczej), w tym odpowiedni udział osób spełniających kryteria wynikające z przepisów szczegółowych (Komitet Audytu).

Ocenę kompetencji członków Zarządu Banku dokonano w 2023 r. na podstawie złożonych przez Zarząd oświadczeń, zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku i Polityką różnorodności”, która to ocena została dodatkowo rozszerzona w związku z przeprowadzoną procedurą zmiany składu Zarządu Banku. Z przeprowadzonej oceny wynika, że posiadane przez Członków Zarządu Banku kompetencje w zakresie zarządzania, zarządzania ryzykiem, a także w zakresie głównych obszarów działalności kształtują się na wysokim poziomie określającym spełnienie wymogów kompetencyjnych. W związku z dokonaną oceną indywidualną oraz oceną kolegialną Zarządu Banku, zarówno w starym składzie jak i w nowym składzie po zmianie, wynik oceny jest pozytywny. Każdy z członków Zarządu powierzone sobie zadania wykonywał w sposób sumienny i gwarantujący bezpieczeństwo statutowej działalności Banku. Zarząd jako całość działając kolektywnie daje rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych.

Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w czasie sprawowania funkcji przez członka Rady Nadzorczej (ocena indywidualna) oraz dokonuje oceny funkcjonowania Rady Nadzorczej jako organu nadzoru (ocena kolegialna). Powołana w dniu 24 kwietnia 2023 r. przez Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie „Komisja ds. odpowiedniości” dokonała - na podstawie terminowo złożonych oświadczeń oceny odpowiedniości Członków Rady zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku i Polityką różnorodności.” Ze złożonych oświadczeń wynika, że wszyscy Członkowie Rady posiadają odpowiednią wiedzę z zakresu działalności Banku, znają specyfikę Banku oraz uwarunkowania środowiskowe, a także posiadają niezbędne doświadczenie do wykonywania swoich obowiązków i dają rękojmię sprawowania tych funkcji w sposób określony przepisami prawa. Skład Rady Nadzorczej Banku daje możliwie szeroką reprezentację zawodów, posiadanej wiedzy i umiejętności. Wymieniona różnorodność wiedzy, kwalifikacji i doświadczeń Członków, umożliwia Radzie sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku i pracą Zarządu. Reputacja osobista członków nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Kompetencje członków Rady Nadzorczej dopełniają się i pozwalają na odpowiedni poziom kolegialnego wykonywania zadań tego organu.

Dla lepszego wykonywania zadań nadzorczych, zwłaszcza w obszarze kontroli i weryfikacji rocznego sprawozdania finansowego Banku oraz jego sytuacji majątkowej, w ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje 3 osobowy Komitet Audytu, którego zadania określone zostały w stosownym Regulaminie. Pracę Rady Nadzorczej, jako kolegialnego organu nadzorującego działalność Banku oraz pracę Komitetu Audytu, oceniono pozytywnie.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej spełniają również warunki, o których mowa w art. 22aa ust. 3 ustawy Prawo bankowe.

VII. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota w tys. zł
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	208 062
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	470
7	Inne korekty	-
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	208 532

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	208 062
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	208 062
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	470
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	470
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	25 867
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	208 532
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	12,38

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	208 517
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	208 517
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	65 347
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	34 197
EU-7	Instytucje	24 651
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	
EU-9	Ekspozycje detaliczne	19 541
EU-10	Przedsiębiorstwa	46 480
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	720
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	17 581

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	<p>Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk istotnych; a zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku <i>Instrukcję zarządzania adekwatnością kapitałową oraz Politykę kapitałową</i>.</p> <p>Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.</p>
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	<p>Bank mierzy ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez obliczanie, wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I w miarze ekspozycji całkowitej.</p> <p>Miara ekspozycji całkowitej jest sumą wartości ekspozycji z tytułu:</p> <p>1) aktywów – których wartość wyznaczana jest z uwzględnieniem korekt wartości, rezerw i innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów, jak dla potrzeb ustalenia wartości ekspozycji z tytułu składnika aktywów w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko; (zgodnie z art. 111 ust. 1 CRR: w wartości księgowej, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości z tytułu ostrożnej wyceny, odliczeniu mającej zastosowanie kwoty niedoboru pokrycia należności nieobsługiwanych oraz dokonaniu innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów). Bank nie ujmuje pozycji aktywów, które ujęte zostały w pomniejszeniach kapitału podstawowego i dodatkowego Tier I, w szczególności:</p> <p>1) wartości niematerialnych i prawnych w części pomniejszającej kapitał podstawowy;</p>

	<p>2) udziałów kapitałowych w części pomniejszającej kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I;</p> <p>3) aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności w części pomniejszającej kapitał podstawowy Tier I.</p> <p>Ustalając wartość aktywów Bank uwzględnia rezerwy celowe i odpisy aktualizujące odnoszące się do odsetek związane z danym składnikiem aktywów w wartości, w jakiej zostały one uwzględnione w ramach wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko.</p> <p>2) pozycji pozabilansowych – ujmowanych w wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek), z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% wartości dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.</p>
--	---

Sporządził: Zespół zarządzania ryzykami i analiz

Weryfikował: Wiceprezes Główny Księgowy

Zatwierdził:

Zarząd

Rada Nadzorcza

Podstawowe wskaźniki Banku podlegające ujawnieniu

Wzór EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki (Załącznik I do Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. art. 447 Rozporządzenia CRR)			
		a	b
		31.12.2023 dany rok	31.12.2022 rok poprzedni
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1	25 933	22 394
2	Kapitał Tier 1	25 933	22 394
3	Łączny kapitał	27 037	23 357
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	76 470	77 034
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	29,35	29,07
6	Współczynnik kapitału Tier 1 (%)	29,35	29,07
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	30,60	30,32
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)		
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)		
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)		
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000	8,0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000	2,5000
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)		
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)		
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)		
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)		
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)		
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000	2,5000
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
12	Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)		
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	208 968	172 045
14	Wskaźnik dźwigni (%)	12,3783	13,0163
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)		
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)		
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)		
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	81 975	59 528
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	16 379	12 067
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	3 849	2 982
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	12 529	9 085
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	654,27	684,11
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	180 156	152 020
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	112 778	98 078
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	159,7444	154,9985

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie z siedzibą w Tarnogrodzie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Tarnogrodzie według stanu na 31.12.2023 roku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku	
Piotr Mulawa Prezes Zarządu	
Arkadiusz Trusz Wiceprezes Zarządu	
Agnieszka Kowalczyk - Typek Wiceprezes Zarządu Główny Księgowy	

Tarnogród, dnia 26 kwietnia 2024r.